

DELO

Naš novi ban

Z ukazom kraljevskega namestništva je bil postavljen na izpraznjeno mesto bana dravske banovine dosedanji župan Ljubljane g. dr. Dinko Puc. Novi ban je že prisegel in tudi že prevzel vodstvo poslov.

Naš novi ban dr. Puc se je rodil leta 1879. v Ljubljani, kjer je tudi končal

Tam se je kot mlad odvetnik z vso vmeno vrgel v politiko. Spoznal pa je že takrat, da je najboljša priprava za politično izobraževanje naroda podrobno kulturno delo med narodom. Na tem polju je dr. Puc pokazal izredne sposobnosti in tudi dosegel lepe uspehe. Vse njegovo lepo in uspešno delovanje pa je prekinila svetovna vojna in dr. Puc je moral z mnogimi drugimi odličnimi slovenskimi javnimi delavci kot »veleizdajalec« v zapor, iz katerega je bil izpuščen šele, ko je Italija l. 1915. napovedala Avstriji vojno. Moral je na italijansko bojišče, kjer se je udeležil treh soških bitk.

Po vojni ga je takratna Narodna vlada v Ljubljani zopet poslala v Gorico, kjer je ostal do italijanske zasedbe. Od tu se je vrnil v Ljubljano, kjer je odprl odvetniško pisarno. A že l. 1921. je bil izvoljen v ljubljanski občinski svet. L. 1924. je bil postavljen za gerenta ljubljanske občine, kjer je ostal do vzpostavitve komisarijata. L. 1927. pa je bil dr. Puc zopet izvoljen v ljubljanski občinski svet, ki si ga je izvolil tudi za župana. Kot župan je upravljal ljubljansko občino do pred kratkim, ko je bil imenovan za bana dravske banovine.

Uverjeni smo, da bo nacionalno delavstvo in sploh delovno ljudstvo dravske banovine lahko novemu banu ravno tako zaupalo, kakor je zaupalo njegovemu predniku dr. Dragu Marušiču, saj dosedanje delovanje novega bana to naše prepričanje popolnoma opravičuje. Mi g. dr. Puc na položaju bana dravske banovine iskreno pozdravljamo, želeč mu na težavnem in odgovornem položaju čimveč uspehov!

gimnazijo, nakar je študiral pravo na vseučiliščih v Graecu in na Dunaju. Po končanih pravnih študijah je stopil kot odvetniški pripravnik v odvetniško pisarno dr. Trea v Gorici.

Beograjska anketa

Po sklepu centralnega sekretarijata Delavskih zbornic je bila v dneh 19. in 20. t. m. anketa o položaju delavstva v Jugoslaviji. Na anketi se je razpravljalo o zakonu o minimalnih mezdah, o davčni obremenitvi delavskih mezd ter o vprašanju brezposelnosti. Poleg vseh delavskih zbornic in delavskih strokovnih organizacij so bila zastopana tudi vsa ministrstva, okrožni uradi za zavarovanje delavstva, borze dela, banovine in vse večje občine v državi.

Anketo je otvoril centralni tajnik Delavskih zbornic g. dr. Zivko Topalović, ki se je uvodoma spominjal številnih žrtev rudniških nesreč, predvsem žrtev zadnje nesreče v rudniku Trepči. Nato je v obširnem govoru razpravljalo o najnovejših finančnih ukrepih novega finančnega ministra, ki so v vseh krogih izzvali največje zadovoljstvo. Za tem je bilo izvoljeno predsedstvo ankete, v katero je bil od strani ljubljanske zbornice izvoljen tov. Rudolf Juvan, predsednik NSZ.

Po kratkih pozdravnih govorih zastopnikov posameznih ministrstev so pod predsedništvom delegata sarajevske zbornice g. Medića prešli na dnevni red ankete. Prvi je referiral g. Bogdan Krekič o potrebi zakona o minimalnih mezdah. Za njim je referiral tajnik sarajevske Delavske zbornice g. Jovo Jakšić o problemu brezposelnosti, nato pa tajnik ljubljanske zbornice g. Filip Uratnik o davčni obremenitvi delavskih mezd. Bile so izvoljene razne komisije, ki so popoldne obravnavale načeta vprašanja ter tudi izdelale primerne resolucije.

Druga seja, kateri je predsedoval tov. Juvan in se je začela ob 9. zjutraj, je bila posvečena debati o predloženih referatih in resolucijah. K debati se je prijavilo nad trideset govornikov, kar je najboljši dokaz, kako pereča so vprašanja, ki so se na anketi obravnavala. Od zastopnikov iz dravske banovine so govorili tov. Drago Kosem kot zastopnik ljubljanske občine, tov. Brandtner kot zastopnik mariborske občine, tov. Vekoslav Bučar kot zastopnik NSZ, tov. Jakob Štruc kot predstavnik rudarjev NSZ ter gg. Jakomin in Petejan. V debati so bili iznešeni naravnost porazni dokazi, kako se v nekaterih podjetjih

nizko plačuje delavstvo ter je bilo tudi mnogo zanimivih predlogov za doseg zakonitega minimaliziranja mezd na eksistenčni minimum in za omiljenje brezposelnosti.

Po debati je g. dr. Topalović kratko reasumiral iznešene misli in predloge, nakar so bile z nekaterimi dodatki sprejete od komisij predložene resolucije, ki zahtevajo v glavnem sledeče:

1. Čim prej naj se izda zakon o ustanovitvi odbora za pobijanje neobjavljene konkurence in zlorabe pri določevanju delavskih minimalnih mezd v gotovih gospodarskih panogah. Ti odbori naj bi obstajali pri ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje ter pri vseh bankih upravah. Sestavljeni naj bi bili iz enakega števila delojemalcev in delodajalcev ter iz nezainteresiranih strokovnjakov (zdravnikov, ekonomov itd.). Naloga teh odborov bi bila, da s preiskovanjem stanja mezd določijo, v katerih gospodarskih panogah naj se predpišejo minimalne mezde ter kakšne naj bodo te mezde za delavce, delavke in mladino.

2. V vprašanju brezposelnosti se ponavljajo zahteve, iznešene že na lanski anketi, predvsem v pogledu izvajanja zakonitih predpisov glede delovnega časa. Nadalje se postavlja zahteva, da se redne podpore s strani borze dela razširijo na 20 tednov. Ker pa je zato potrebno okrog 200 milijonov dinarjev letno, se zahteva uvedba novega socialnega davka za vse stanove in vso državo, ki naj služi temu cilju. Da bi se onemogočile zlorabe, se zahteva, da se pri vseh občinskih in banovinskih socialnih fondih ustanovi samoupravna kontrola interesentov. Sklenitev velikega notranjega investicijskega posojila v svrhu izvedbe velikih javnih del smatra anketa kot prvi korak v rešitvi perečega vprašanja brezposelnosti.

3. Obdavčitev delavcev po paragrafu 37. zakona o samoupravnih cestah, naj se povsod, kjer se še izvršuje, takoj ukliče. Vprašanje glede graditve in vzdrževanja cest naj se uredi po modernejših in pravičnejših načelih. 1% izredni doprinos, ki je bil protizakonito vplačan, naj se takoj vrne. Dohodki socialnih doklad, ki jih uvajajo posamezne občine in banovine, naj se dajo na razpolago

Nova ureditev zdravniških okolišev

Izrežite in shranite!

Nalepite v delavnicah!

OUZD je za člane in svojce nanovo razdelil zdravniške okoliše v Ljubljani in okolici. Po tej ureditvi stanujejo zdravniki po možnosti v svojem zdravniškem okolišu, zaradi česar je članom in svojcem lažje mogoče, da zdravnika v slučaju potrebe kličejo na dom.

Za mesto Ljubljana z okolico je po novi razdelitvi določenih šest zdravniških okolišev, in sicer: 1. Ljubljana-notranje mesto; 2. Spodnja in Zgornja Šiška; 3. Vič-Glince-Rožna dolina; 4. Dolenjska cesta - Galjevica; 5. Moste-Vodmat - Zelena jama; 6. Bežigrad.

Obiske na domu izvršujejo na račun urada v posameznih okoliših naslednji gg. zdravniki:

1. Ljubljana - notranje mesto:

Dr. Majcen Martin, stanuje v Ljubljani, Miklošičeva cesta 34/II. Ordinira v ambulatoriju OUZD v Ljubljani vsak delavnik od 16. do 18. ure.

Dr. Trtnik Albert, stanuje v Ljubljani, Gledališka ulica št. 4. Ordinira v ambulatoriju OUZD v Ljubljani vsak delavnik od 14. do 16. ure, telefon št. 3462.

Meje zdravniškega okoliša Ljubljana-mesto so: Železnica ob Masarykovi in Bleiweisovi cesti do Tobačne ulice, Tobačna ulica, Groharjeva cesta, Gradašiča, Ljubljana do Gruberjevega prekopa, Gruberjev prekop do Domobranske ceste, Domobranska cesta, Živinozdravniška ulica, Lipičeva ulica, Jegličeva cesta do Šmartinske ceste, Šmartinska cesta do železnice.

Člani in svojci imajo možnost, da sami izbirajo, katerega izmed teh dveh zdravnikov kličejo na dom.

2. Spodnja in Zgornja šiška:

Dr. Rupnik Vilko, stanuje v Šiški, Knezova ulica 37. Ordinira v ambulatoriju OUZD v Ljubljani vsak delavnik od 9. do 11. ure.

Meje zdravniškega okoliša šiška so: Gorenjska železnica, železnica ob Bleiweisovi cesti do Ceste na Rožnik, Tivoli mimo Drenikovega vrha.

Zdravniški okoliš šiška obsega tudi naslednje zunanje kraje: Dravljje, Kamna gorica, Koseze, Peržanj, Zapuže.

3. Vič - Glince - Rožna dolina:

Dr. Kanc Pavel, stanuje na Tržaški cesti št. 45. Ordinira v ambulatoriju OUZD v Ljubljani vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Meje zdravniškega okoliša Vič so: Drenikov vrh, Tivoli do Ceste na Rožnik in železnice, Ziljska ulica, Tobačna ulica, Groharjeva ulica do Gradašičice, Gradašičica do meje občine Ljubljane, meja občine Ljubljana do Malega grabna.

Zdravniški okoliš Vič obsega tudi naslednje zunanje kraje: Brezovica, Notranje in Vnanje gorice, Plešivica, Dragomer, Log, Lukovica, Glince, Rožna

Izhaja enkrat mesečno.

Naročnina: 6 Din polletno.

Uredništvo in upravništvo:

Ljubljana, Miklošičeva 22/II.

dolina, Vič, Brdo in Kozarje na državni cesti.

4. Dolenjska cesta - Galjevica:

Dr. Janežič Pavel, stanuje v Ljubljani, Stari trg 4/II. Ordinira v ambulatoriju OUZD v Ljubljani vsak delavnik od 8. do 10. ure.

Meje zdravniškega okoliša Dolenjska cesta so: Od Malega grabna meja občine Ljubljana do Gradašičice, Gradašičica do Ljubljane, Ljubljana do Gruberjevega prekopa, Gruberjev prekop do meje Ljubljane, meja občine Ljubljana preko Golovca.

Zdravniški okoliš Dolenjska cesta obsega tudi naslednje zunanje kraje: Babna gorica, Daljna vas, Orle, Rudnik, Sela pri Rudniku, Srednja vas.

5. Moste - Vodmat - Zelena jama:

Dr. Majcen Martin, stanuje v Ljubljani, Miklošičeva cesta 34/II. Ordinira v ambulatoriju OUZD v Ljubljani vsak delavnik od 16. do 18. ure.

Meje zdravniškega okoliša Moste-Vodmat so: Meja občine Ljubljana pri Golovcu, Gruberjev prekop do Domobranske ceste, Domobranska cesta, Živinozdravniška ulica, Lipičeva ulica, Jegličeva cesta do Šmartinske ceste, Šmartinska cesta do železnice, Savska cesta.

Zdravniški okoliš Moste-Vodmat obsega tudi naslednje zunanje kraje: Tomačevo, Hrastje, Jarše, Vodmat, Moste, Zelena jama, Obrje, Selo, Šmartno, Beričevo, Brinje, Kleče, Podgora, Videm, Pšata, Soteska, Sv. Jakob, Snebrje.

V krajih: Hrušica, Bizovik in Stepanja vas izvršuje obiske na domu uradov zdravnik g. dr. Trtnik Albert.

6. Bežigrad:

Dr. Debelak Guido, stanuje Bežigrad št. 3. Ordinira v ambulatoriju OUZD v Ljubljani vsak delavnik od 16. do 18. ure.

Meje zdravniškega okoliša so: Savska cesta do železnice, železnica (glavni kolodvor) ter gorenjska železnica.

Zdravniški okoliš Bežigrad obsega tudi naslednje zunanje kraje: Brod, Črnuče, Dobrava, Gmajna, Ježa, Nadgorica, Podboršt, Brinje, Ježica, Kleče, Mala vas, Savlje, Stožice.

★

Vsak bolnik (član OUZD ali svojec) se mora pri zdravniku, ako zahteva obisk na domu, legitimirati. Predložiti mora potrdilo delodajalca (§ 15 ZZZ) o zaposlenju. To potrdilo ne sme biti starejše od dveh dni. Za svojce je poleg potrdila delodajalca predložiti tudi potrdilo občine o skupnem gospodinjstvu, ter da član svojca vzdržuje s svojim zaslužkom. V nujnih slučajih, ko član ne more predložiti predpisanih potrdil, mora to naknadno izvršiti najpозnejše naslednji dan, sicer se smatra, da je zdravnik izvršil obisk pri privatnem pacientu.

OPOMBA UREDNIŠTVA

Iz tehničnih razlogov se je ta številka malo zakasnila. Ker ni krivda niti na uredništvu, niti na upravi, prosimo vse tovariše in tovarišice, da nam zamudo blagohotno oprostite. Mnogo gradiva, posebno dopisov naših podružnic, smo morali v tej številki radi pomanjkanja prostora izpustiti. Vsi bodo objavljeni v prihodnji številki, ki bo zopet redno izšla.

borzam dela in bratovskim skladnicam kot ustanovam, ki jih upravljajo delavci in delodajalci in ki jim je poverjena skrb za brezposelne.

Pripominjamo, da se z vsemi resolucijami ne strinjamo. Predvsem gledamo drugače na zakon o minimalnih mezdah, ki ga odločno zahtevamo. Naše poglede na to vprašanje smo že iznesli, vendar bomo o tem še izčrpno poročali.

Zemljevid delavskih mezd v Jugoslaviji

Zakonska ureditev delavskih mezd je brez dvoma eden najbolj perečih narodno-gospodarskih in socialnih problemov današnjih dni. Številni projekti zakona o minimalnih mezdah, razne ankete Delavskih zbornic itd. nam nesporno pričajo o tem. V želji, da najširša javnost zlasti pa prizadeti faktorji, ki se pečajo s problemom delavskih mezd, dobe objektivno sliko, kakšne posledice je pustila svetovna gospodarska kriza pri delavskih plačah, je Okrožni

Stvarnih redukcij plač v intervalu posameznih mezdnih razredov zlasti v najvišjem mezdnem razredu iznad dnevnih 48 Din kakor tudi v najnižjem mezdnem razredu izpod dnevnih 8 Din radi sistema lestvice mezdnih razredov ni bilo mogoče v računu upoštevati in v zemljevidu izkazati. Radi tega smo izračunali relativni padec v odstotkih zavarovane mezde leta 1934 (ne l. 1930), ker se nam zdi, da taki odstotki bolj odgovarjajo faktičnim padcem.

štirih zadnjih let doseglo skoraj polovico sedanjih preostalih zaslužkov. Socialne in gospodarske posledice te ugotovitve so najraznovrstnejše in zelo dalekosežne: obubožanje delavstva in z njim v zvezi padec konzuma in nadalje padec cen — selitev delavstva z juga in vzhoda na severozapad in z njim v zvezi konkurenčno ogražanje sedanjih delavskih zaslužkov v Sloveniji — težave slovenske industrije in obrti vsled tega, smeli bi reči »socialnega dum-

NAŠ KONGRES V CELJU
Po sklepu upravnega odbora se bo vršil naš letošnji kongres in delegatski zbor v Celju. Izvrševalni odbor je določil za to dva dni, in sicer soboto 6. in nedeljo 7. aprila. V soboto se bo vršil delegatski zbor, na katerem bo polagala centrala račun svojega dela. V nedeljo se bo vršil kongres nacionalnega delavstva, ki bo veličastna manifestacija vsega nacionalnega delavstva. Zanimanje za letošnji kongres je izredno veliko. Posamezne podružnice so nam že najavile veliko število udeležencev, pa tudi posamezna nacionalna društva in sorodne organizacije so obljubile svoje sodelovanje. Prav veliko zanimanje za ta kongres vlada v Celju. Nacionalni krogi so brez razlike pozdravili sklep naše organizacije, da se vrši letošnji kongres v Celju, kjer že dolgo ni bilo velike nacionalne manifestacije in bo zato ta manifestacija ena prvih takih manifestacij v Celju. Naša celjska podružnica si je že izvolila več oseb, ki pridno pripravljajo vse potrebno za kongres. Letošnji kongres v Celju bo res veličastna manifestacija naše misli.

Nacionalno delavstvo je z velikim navdušenjem in veseljem sprejelo vest, da je pokroviteljstvo letošnjega kongresa NSZ prevzel minister za socialno politiko in narodno zdravje, g. dr. Drago Marušič, ki je s tem pokazal svoje veliko zanimanje za naš pokret. Nacionalno delavstvo goji že v naprej toplo nado, da bo moglo pozdraviti v svoji sredi na kongresu odličnega pokrovitelja in odkritega prijatelja delavstva.

Izvrševalni odbor je zaprosil za četrtinsko vozno, da tako omogoči tudi najrevnejšim med nami, da pohitijo v Celje in se pridružijo manifestantom. Prepričani smo, da dobimo to vozno olajšavo z ozirom na težke prilike, ki vladajo med delavstvom. Drugi stroški bodo itak minimalni in bo tako vsakomur omogočen pohod v Celje.

Vse podružnice, vsi odbori, vsi funkcionarji in vsi člani, naj se resno pripravljajo na pohod v Celje. 6. in 7. aprila mora vse v Celje na veliko manifestacijo naše misli.

DARUJTE ZA SPOMENIK VELIKEGA KRALJA

Odbor za postavitev spomenika hlapopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju je poslal Izvrševalnemu odboru NSZ prošnjo, naj uvede med svojim članstvom zbirko za kraljevi spomenik. Izvrševalni odbor se je s posebno okrožnico obrnil na podružnice, vendar smatra za svojo dolžnost, da tudi tem potom opozori vse podružnice in članstvo na to zbirko. Vse podružnice naj po svojih močeh same nekaj prispevajo, obenem naj uvedejo zbirko in pobrane zneske oddajo ali krajevemu odboru za zbiranje prispevkov ali centrali v Ljubljani, ki bo denar odposlala na pristojno mesto.

Z veseljem ugotavljamo, da so nekatere podružnice že storile svojo dolžnost. Tako je n. pr. podružnica v Mežici, v kateri so organizirani naši vrli rudarji, na zadnjem občnem zboru sklenila darovati v ta namen 200 dinarjev iz podružnične blagajne in 300 dinarjev kot prispevek članstva, skupno je darovala 500 dinarjev, s katero vsoto se bo v novi bolnici, namenjeni spomenu velikega pokojnika, postavila kompletna postelja, na kateri bo označeno, da jo je kupila podružnica NSZ v Mežici. Ta naša podružnica naj nam služi za vzor, kako se oddolžimo spomenu velikega pokojnika.

Podružnice in članstvo naj ne prezrejo tega našega apela.

SPREMEMBA V NAŠEM STROKOVNEM TAJNISTVU

Naš dolgoletni strokovni tajnik tov. Vladimir Kravos je s 1. februarjem t. l. oddal posle strokovnega tajnika novemu strokovnemu tajniku tov. Vekoslav Bučarju. Posle strokovnega tajnika vodi v našem tajnistvu odslej tov. Vekoslav Bučar, medtem ko vodi posle Izvrševalnega odbora, njega tajnik tov. Vladimir Kravos. Novega strokovnega tajnika toplo pozdravljamo in mu želimo obilo uspeha pri težkem delu.

ORGANIZATORJA NAŠIH POHODOV

Izvrševalni odbor je na svoji zadnji seji odločil, da prevzame vodstvo pohoda v Celje, tajnik Izvrševalnega odbora, tov. Vladimir Kravos, vodstvo pohoda na Oplenec pa strokovni tajnik tov. Vekoslav Bučar. Podružnice naj vzamejo to na znanje in se o teh stvareh obračajo na omenjena funkcionarja.

urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani sestavi priloženi »Zemljevid delavskih mezd v Jugoslaviji«.

Iz zemljevida so razvidne povprečne dnevne zavarovane mezde vsakega posameznega okrožnega urada za zavarovanje delavcev po stanju meseca septembra 1930. in septembra 1934. Radi pravega pojmovanja moramo takoj pripomniti, da znaša faktični dnevni zaslužek povprečnega delavca — radi sistema lestvice mezdnih razredov in radi nepravilnega prijavljanja — kakih 20% več.

Iz zemljevida so nadalje razvidni absolutni in relativni (odstotni) padci povprečne dnevne zavarovane mezde od septembra 1930 do septembra 1934 za vsak posamezni okrožni urad. Izbrali smo namenoma v obeh slučajih isti mesec, namreč september, da na ta način sezijske oscilacije eliminiramo. Razlike povprečne dnevne zavarovane mezde predstavljajo torej konjunkturni padec, povzročen po gospodarski krizi.

Naglasiti moramo, da se izkazane zavarovane mezde nanašajo samo na delavce, zavarovane pri okrožnih uradih, torej brez članov privatno-društvenih blagajen, seveda tudi brez rudarjev, železničarjev in poljedelskih delavcev. Nadalje pripomnimo, da se je v času od 1930 do 1934 število okrožnih uradov zmanjšalo od 24 na 17, tako da se je območje 7 manjših OUZD razdelilo in priključilo sosednim okrožnim uradom. Te teritorialne spremembe so manjšega obsega in jih ni bilo mogoče v računu upoštevati. Sponirali smo radi tega, da je bila povprečna mezda v septembru 1930 pri okrožnih uradih, ki so se kasneje na račun razdelitve 7 manjših OUZD povečali, ista kot na sosednem ozemlju, katero se jim je kasneje priključilo.

V sledeči tabeli so podatki urejeni po višini relativnih (odstotnih) padcev povprečne mezde, dočim je zemljevid graduiran po višini absolutnih mezdnih padcev.

Najmanjši relativni padec ima dravska banovina, to je OUZD v Ljubljani, in sicer 18.81%. Njej sledijo sosedni, oziroma bližnji OUZD, in sicer: Kar-

pinga«. S tem so pojasnjene tudi finančne težave bolniškega zavarovanja na jugu in vzhodu, katere so se pojavile v nepričakovanem obsegu, ker so se s padcem mezd znižali tudi zavarovalni prispevki.

Na tem mestu si dovoljujemo opozoriti, da bi bilo izredno važno, interesantno, a tudi zelo potrebno ugotoviti

Okrožni urad	Povprečna dnevna zavarovana mezda v septembru		Padec	
	1930	1934	absolutni	relativni
Ljubljana	Din 26.97	Din 22.70	Din 4.27	18.81%
Karlovac	" 23.87	" 19.91	" 3.96	19.89%
Sušak	" 32.77	" 27.15	" 5.62	20.00%
Split	" 28.85	" 23.22	" 5.63	24.35%
Zagreb	" 28.92	" 23.24	" 5.68	24.44%
Novi Sad	" 24.62	" 19.78	" 4.84	24.47%
Beograd	" 31.33	" 25.10	" 6.23	24.82%
Dubrovnik	" 30.81	" 24.57	" 6.24	25.40%
Osijek	" 25.06	" 19.96	" 5.10	25.55%
Sombor	" 22.33	" 17.71	" 4.62	26.09%
Skoplje	" 24.11	" 18.78	" 5.33	28.38%
Tuzla	" 23.18	" 17.80	" 5.38	30.22%
Banjaluka	" 25.97	" 19.57	" 6.40	32.70%
Subotica	" 2.95	" 16.20	" 5.75	35.49%
Sarajevo	" 27.76	" 20.30	" 7.46	36.75%
Ve. Bečkerek	" 22.34	" 16.19	" 6.15	37.99%
Niš	" 23.39	" 16.62	" 6.77	40.73%
Vsi OUZD	Din 26.32	Din 21.40	Din 4.92	22.99%

lovac 19.89%, Sušak 20.70%, Zagreb 24.44% itd. Največji relativni padec ima Niš s 40.73%. Njemu sledi Veliki Bečkerek s 37.99%, Sarajevo s 36.75% itd.

V glavnem je iz zemljevida razvidno, da je relativni padec delavskih plač na jugu in vzhodu dvakrat tako velik kakor v severozapadnih pokrajinah. Naše delavstvo na jugu in vzhodu trpi poleg velike brezposelnosti tudi na horendnem znižanju plač, katero je tekom kratkih

vzroke, kateri so povzročili tako velike padce delavskih zaslužkov v južnih in vzhodnih pokrajinah Jugoslavije. Brez dvoma je to eden najbolj interesantnih in hvaležnih problemov za delavske organizacije.

Že iz teh kratkih pripomb je razvidno, kako težak in kompliciran je problem minimalnih mezd, da o drugih važnih vplivih: spola, starosti, kvalifikacije, poklica, sezije itd. itd. na višino delavskega zaslužka sploh ne govorimo.

vseh, da se čimpreje posveti tudi delavskim vprašanjem vsa pažnja.

Izvrševalni odbor poziva vse članstvo, naj se resno pripravlja na kongres. Vsak naj prične že sedaj s štednjo, da si prihrani ono vsotico, ki mu bo potrebna za pohod v Celje. Stroški ne bodo veliki in jih bo vsak zmogel. Treba je le dobre volje in malo štednje, pa bo vsakdo lahko poromal v Celje. Poleg članov pa so vabljeni tudi njih svojci in prijatelji. Močno združeni v eno falango, bomo lahko visoko dvignili svoj glas. Zato bodi parola nas vseh:

6. in 7. aprila vsi do zadnjega v Celje!

Naš pokret

Poziv članstvu NSZ!

V dneih 6. in 7. aprila pohitimo v Celje, da v tem staroslavnem mestu manifestiramo za svoje pravice in za svojo nacionalno idejo. Letošnji naš kongres mora biti veličastna manifestacija naše misli. Na kongresu moramo spregovoriti resno in odkrito besedo o vseh važnih delavskih vprašanjih. Moramo odločno dvigniti svoj glas in zahtevati večjo zaščito delavstvu. Zato je nujno potrebno, da se velike manifestacije ude-

ležimo vsi. Ne sme nas ničesar zadržati doma, ampak moramo v strnjenih vrstah pohiteti v Celje in se postaviti v zbor. Kdor ostane doma, greši proti sebi, proti družini in skupnosti. Zadnji čas je, da dvigne nacionalno delavstvo svoj glas in spregovori resno in odločno besedo. Na kongresu bodo naši najodličnejši funkcionarji podali svoje referate in predložili resolucije o zaščiti delavstva. Te resolucije moramo podpreti z veliko udeležbo, da tako dokumentiramo, da stojimo vsi za njimi in da je volja nas

Članom bratovskih skladnic

Glavna bratovska skladnica v Ljubljani je pod št. 585-35 od 24. januarja t. l. razglasila sledeče:

Vsem krajevnim bratovskim skladnicam!

Na seji Centralnega odbora dne 21. decembra 1934 je bilo sklenjeno, da more dobiti denarno dnevno podporo nezaposleni rudarski in topilniški delavec, ki poleg pogojev navedenih v § 140 pravil bratovske skladnice dokaže:

1. da je prijavljen najmanj 5 dni kot nezaposlen in da ni odklonil njemu ponujenega dela (posla),

2. da je neprekinjeno 7 dni brez posla in da nima niti on, niti kateri član rodbine nobenih drugih dohodkov, ki bi zadostovali za minimalno vzdrževanje,

3. da je imel pred nezaposlenostjo najmanj eno leto vstevnega polnopravnega članstva pri bratovski skladnici in da je zaprosil za pomoč v roku 6 mesecev od dneva, ko je bil odpuščen z dela.

4. vstevno članstvo po § 140 pravil bratovske skladnice se računa od dne prijave nezaposlenosti 4 leta nazaj. Vsaka prekinitvev v tej dobi, ki je daljša od 6 mesecev, ima za posledico izgubo preje doseženega članstva.

Nadalje, da se morejo dajati denarne dnevne podpore za čas nezaposlenosti, toda največ za 6 tednov v teku 1 leta od dne prijave nezaposlenosti in da more nezaposleni prejeti denarno dnevno podporo postopoma največ za dobo 3 let, ako je bil ves čas nezaposlen.

Glede izrednih denarnih podpor se je določilo, da se morejo dajati nezaposlenim rudarskim in topilniškim delavcem in njihovim družinskim članom, če so izčrpali denarne dnevne podpore, ali niso imeli pravice do denarne dnevne podpore in v slučajih skrajne sile. Ta podpora se more dati največ dvakrat v teku enega leta od dne prijave nezaposlenosti.

To podporo morejo dobiti tudi manjpravniki člani, ki so bili v teku 3 let pred nezaposlenostjo vsega skupaj najmanj 1 leto zaposleni pri kakšnem rudarskem ali topilniškem podjetju.

Predsednik: Skubec, I. r.

Upravnik: Dular, I. r.

Podružnice nam pišejo:

Črna-Žerjav

Podružnica NSZ Žerjav-Črna je imela svoj redni letni občni zbor dne 2. februarja v posebni sobi gostilne Geršak v Črni. Občni zbor je vodil predsednik tov. Cesar Pavel, ki je uvodoma pozdravil mnoge navzoče, kakor tudi delegata centrale tov. Vekoslava Bučarja. Nato so sledila izčrpana poročila o delovanju podružnice v preteklem letu. Iz njih je razvidno, da je podružnica prav delavna in da se vrste NSZ v Mežiški dolini vedno bolj in bolj jačajo. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik tov. Cesar Pavel, podpredsednik tov. Knežar Jaka, tajnik tov. Prosen Jaka, blagajnik tov. Roser Rudi, odborniki tov. Močilnik Janko, tov. Mavrič Ivan, tov. Siemtinger Lojze, tov. Godec Gust, tov. Keršner Tone, tov. Erženičnik Franc. Namestnika sta tov. Sahman Miha in tovarišica štiftar Tončka. Nadzornika tov. Selišnik Ivan in tov. Kert Jože.

Goričane-Medvode

Občni zbor podružnice NSZ. V nedeljo 10. februarja se je vršil občni zbor podružnice Goričane-Medvode. Po otvoritvenih formalnostih in pozdravu delegata centrale tov. dr. Koviča, se je predsednik tov. Turk spomnil blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I., katerega spomin so navzoči počastili z enominutnim molkom in trikratnim klicem »Slava«. Nato so se začela čitati poročila, v katerih so vsi funkcionarji s predsednikom in tajnikom na čelu podali izčrpano in verno sliko podružničnega delovanja v preteklem letu. Iz poročil je bilo razvidno, da je bilo delovanje podružnice živahno in uspešno. Po izrečenih razrešnicah starega odbora so se vršile volitve, pri katerih so bili izvoljeni: tov. Turk Simon za predsednika, tov. Kuralt Viktor, podpredsednik tov. Kopač Franc za tajnika, tov. Oven Alojz za blagajnika, tov. Bertonec Andrej za blagajnikovega namestnika; za odbornike so bili izvoljeni tovariši: Krmelj Franc, Razinger Filip st., Križaj Janez, Podviz Vinko, Peternelj Franc, Kuralt Franc, za računsko preglednika tov. Gabrovec Alojz in Luštrek Alojz, za namestnika pa tovariša Pokorn Ciril in Podakar Luka. Po opravljenih volitvah je poročal delegat centrale tov. dr. Kovič, ki se je v dalj-

šem govoru dotaknil splošnega položaja nacionalnega delavstva, poudarjal potrebo organizacije, poročal tudi o anketi delavskih zbornic v Beogradu. Svoj govor je zaključil s kratkim pregledom političnega stanja v državi, predvsem z ozirom na predstoječe volitve v narodno skupščino. Pri debati se je še razpravljalo o romanju nacionalnega delavstva na Oplenac, o celjskem kongresu NSZ in drugih aktualnih stvareh. Nato je tov. predsednik zaključil lepo uspeli občni zbor s pozivom naj se članstvo v polni meri zaveda svojih dolžnosti in da naj z vsemi silami pripomore k čim uspešnejšemu napredku in porastu naših vrst.

Guštanj

Občni zbor podružnice v Guštanju. Podružnica v Guštanju je imela v soboto 26. januarja svoj drugi redni občni zbor, katerega je vodil predsednik tov. Jurij Cikulnik, ki je po pozdravu navzočih podal predsedniško poročilo. Za njim je poročal tajnik tov. Mežnar, ki je podal lepo sliko delovanja podružnice. Blagajnik tov. Krivograd Franc II. je poročal o blagajniških zadevah, nakar je nadzornik tov. Šteharik Štefan predlagal razrešnico blagajniku, ker je nadzorstvo našlo vse v redu. Vsa poročila so bila sprejeta z odobravanjem na znanje. Delegat centrale tov. Kravos je podal poročilo o anketi v Beogradu in se dotaknil tudi drugih važnejših delavskih vprašanj. Njegovo poročilo so vzeli zborovalci na znanje.

Pri volitvah odbora je bil izvoljen tale nov odbor: predsednik Gradišnik Oto, podpredsednik Kamnik Florjan, odborniki Mežnar Franc, Krivograd Franc II., Popič Pavel, Krivograd Franc I., Paradiž Melhior in Šteharik Štefan; namestniki Šteharik Jože in Harmonko Franc; nadzornika Kristan Blaž in Kokalj Pavel.

Občni zbor je zaključil novoizvoljeni predsednik, ki je pozval članstvo, naj ostane zvesto pokretu in se udejstvuje pri delu podružnice.

Hrastnik

Pojasnilo. Delavska politika je objavila v svoji 6. številki članek v katerem trdi, da bo vložena v Kemični tovarni v Hrastniku le ena, in sicer lista Splošne delavske strokovne zveze. To pa ni točno. Resnici na ljubo poročamo, da je bila vložena takozvana kompromisna lista in so bili izvoljeni zaupniki tako, da je predsedstvo zaupniškega zbora padlo na člena NSZ Gačnik Vilka, tajništvo pa na tov. Krahelna, razen tega imamo še enega zaupnika člana NSZ. Volitve zaupnikov so torej letos izpadle za nas še ugodnejše kot lani, ko smo imeli le dva zaupnika. Ne razumemo kake cilje zasleduje hrastniški dopisnik »Delavske politike« s takimi netočnimi poročili.

Huda jama

Pomožna akcija. Podružnica Narodno strokovne zveze za Hudo jama in okolico si je nadela nalogo, da priredi v mesecu maju t. l. veliko tombolo in je čisti dobiček iste namenjen za nabavo obleke in najnujnejših življenjskih potrebščin družinam reduciranih rudarjev in ostalih delavcev, osirotelim otrokom, ki vsled pomanjkanja obleke in obuvala ne obiskujejo niti šole in ostalim, ki so potrebni nujne pomoči. — Ker se za navedene do sedaj še ni storilo ničesar in znaša število prizadetih oseb preko 600, se obrača podružnica na vse pridobitne kroge z vljudno prošnjo, da priskočijo na pomoč k navedeni socialni akciji. — Iskrena hvala vsem darovalcem v Laškem, osobito pa v Celju, ki so se nepričakovano izkazali z lepimi darili ob priliki zbiranja prispevkov, onim pa, ki še niso darovali, se priporočamo, in se za vsako najmanjše darilo bodisi v blagu ali denarju vnaprej iskreno zahvaljujemo. — Imena vseh darovalcev bodo objavljena v listih po zaključku te akcije.

Javornik

Občni zbor podružnice. V nedeljo 3. t. m. so zborovali naši kovinarji na Javorniku. Mlada podružnica je prvič podala poročilo o svojem delovanju. Udeležba ni bila ravno najboljša z ozirom na sokol-ske smučarske tekme, kjer se udejstvujejo vsi naši mladi člani, vendar je bila zadovoljiva. Občni zbor je otvoril: tov. Kralj Franc, ki se je uvodoma spomnil tragično preminulega blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, katerega so zborovalci izkazali čast s tem, da so vstali raz sedežev in klicali »Slava«. Predsednik tov. Kralj je nato podal obširno predsedniško poročilo, ki je pokazalo, da je podružnica v kratkem času izredno lepo napredovala. Podal je tudi tajniško poročilo, ker je bil tajnik zaposlen. Blagajniško poročilo izkazuje v enajstmesečnem poslovanju 21.100.18 Din prometa, kar je vsekakor razveseljivo

dejstvo. Nadzornik tov. Fajs Anton je poročal, da je nadzorstvo našlo vse v najboljšem redu in predlagal absolutorij, ki je bil soglasno sprejet.

Sledile so nato volitve novega odbora in so bili v odbor soglasno izvoljeni: predsednik Blažič Ivan, podpredsednik Malej Pavel, tajnik Kalan Matevž, namestnik Jagodić Stane, blagajnik Klinar Anton, odborniki Jagodić Jaka, Kelih Pavel st., Kralj Franc, Ambrožič Jože, Praprotnik Vinko, Demšar Vinko, Sadar Anton in Slamnik Leopold; namestnik Justin Slavko, Fajs Franc in Svetina Franc; pregledniki računov Praprotnik Martin in Pivk Matevž; namestniki Treven Franc, Grdey Oto in Mulej Janko. V Prosvetni odsek so bili izvoljeni: za predsednika Kalan Matej, odborniki Treven Franc, Kralj Franc in Jankovič Franc.

Po volitvah je podal tajnik centrale tov. Kravos obširno poročilo o anketi v Beogradu in drugih važnih delavskih vprašanjih.

Občni zbor je pozdravil tudi zastopnik jeseniške podružnice tov. Ivan Markovič, nakar je sledila debata o različnih podružničnih vprašanjih. Občni zbor je izrekel vročo željo po čim tesnejšem sodelovanju jeseniške in javorniške podružnice, ki naj vselej in povsod nastopita solidarno in s tem ojačita moč nacionalnega delavstva v obratih KID.

Lepo uspelo zborovanje je zaključil novoizvoljeni predsednik tov. Blažič in pozval članstvo k složnemu delu.

Tudi tej podružnici moramo k lepemu občnemu zboru izreči svoje čestitke.

Jesenice

Izid volitve obratnih zaupnikov pri KID. Dne 18. januarja smo volili v vseh obratih KID. Nacionalno delavstvo je postavilo v vseh treh obratih samostojne liste. Na Savi je bilo upravičencev 1380, Glasovalo jih je 1348 ali 97.2 %. Za SMRJ je bilo oddanih 770 glasov, za JSZ 341, Narodno strokovna zveza pa je dobilo 228 glasov. Neveljavnih je bilo 9 glasov. Razdelitev zaupnikov je sledeča: SMRJ 9 zaupnikov, JSZ 4 zaupnike, NSZ 3 zaupnike. Lanske volitve so še izgledale nekoliko drugače, SMRJ je izgubila od lani 78 glasov in 2 zaupnika, JSZ si je letos priborila enega zaupnika, ki pa ga je lansko leto izgubila v korist SMRJ. NSZ pa je porasla za 64 glasov in enega zaupnika. To daje jasno sliko, da nacionalno delavstvo napreduje. Do sedaj še nismo pri nobenih volitvah s številom glasov nazadovali.

Na Javorniku je bilo upravičencev 682. Glasovalo jih je 660. Za SMRJ je bilo oddanih 390, za JSZ 154, za Narodno strokovno zvezo pa 96 glasov. Neveljavnih je bilo 18 glasov. Razdelitev zaupnikov je sledeča: SMRJ 7 zaupnikov, JSZ 3 zaupnike, NSZ 1 zaupnika. NSZ je izgubila 9 glasov ter enega zaupnika. Ako pa prištejemo še 18 neveljavnih glasov ter 12 vpisanih članov, ki se volitev niso udeležili, pa tudi zaznamujemo napredek nacionalnega delavstva. Za v bodoče je želeli, da se liste sestavljajo sporazumno, potem bi ta sporazumna lista veliko lažje napredovala.

Na Dobravi pa so gg. od SMRJ ustvarjali nekaž drugega. Prvotno so listo NSZ zavrnil, in to brez utemeljenih razlogov. Razširili so po tovarni vest, da se bo glasovalo samo za listo SMRJ. Drugi dan pa jim je prišlo na misel, da sedaj, ko smo tako organizirali naš trik, pa pripustimo še listo NSZ. Obenem pa so razširjali vesti, da kdor bo tudi sedaj glasoval za nacionalno listo, nima pomena, ker je že itak bila zavržena; poleg tega pa so razglasili, da naj delavci pridejo po podpore, ki jih bo delila SMRJ tistim, ki so na dopustu in še razne druge take stvari. Kljub temu pa smo obdržali število glasov in zaupnikov. SMRJ ima 5 zaupnikov, NSZ 1 zaupnika, JSZ nobenega.

Kamnik

Izredno lep občni zbor kamniške podružnice. Naša podružnica v Kamniku je imela v soboto 2. februarja svoj prvi redni občni zbor, ki se je vršil v salonu gostilne Vavpotič v Šmarci. V obširnem salonu je zmanjkalo prostora, ker se je občnega zbora udeležilo vse članstvo in mnogo simpatizerjev.

Občni zbor je otvoril in vodil predsednik tov. Rajko Gruden, ki je uvodoma pozdravil vse navzoče in zastopnika centrale ter se predvsem spomnil blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in pozval zborovalce, da vstanejo in zakličejo trikrat »Slava«, kar so zborovalci storili. Za tem je podal predsedniško poročilo, ki je bilo z odobravanjem sprejeto. Tajniško poročilo je podal tov. Mirko Grum, ki je obširno poročal o delu odbora in o stanju podružnice. Z veseljem je ugotovil porast članstva. Zahvalil se je centrali za nje podporo, pa tudi vsem

onim, ki so podružnici in delavstvu pomagali in ga podpirali ob priliki zadnje stavke. Posebej je zahvalil narodnemu poslancu g. Cererju, sreskemu načelniku g. dr. Vovšku in odboru za pomoč stavkujočim v Kamniku. Blagajniško poročilo je podal tov. Zorman Rudolf, ki je poročal, da je imela podružnica po par mesečnem poslovanju nad 9000 Din prometa in da šteje danes 80 rednih članov. Po poročilu nadzorstva so bila vsa poročila sprejeta z odobravanjem.

Zastopnik centrale tov. Kravos je v daljem govoru poročal o anketi v Beogradu in o drugih aktualnih delavskih vprašanjih. Dotaknil se je tudi volitev obratnih zaupnikov in konstatiral lep napredek plavih list. Čestital je kamniški podružnici nad uspehom pri Remcu na Duplici, kjer so plavi dobili tri zaupnike in starešino zaupnikov. Poročilo delegata centrale je občni zbor sprejel z velikim odobravanjem.

Sledile so nato volitve novega odbora in je bil soglasno izvoljen naslednji odbor: predsednik Gruden Rajko, podpredsednik Tivadar Martin, odborniki Šturm Anton, Kolovič Anton, Dobaj Tomaž, Poravne Pavle, Cerar Anton st., Palatinus Franc, Kolbasov Aleksander, Fernetzi Franc, Grum Mirko in Vidmar Mavričij, namestniki Zabavnik Ivan, Žun Ivan in Vrhovnik Urša; nadzorstvo Očepek Avgust in Rojnik Franc; namestniki Zboggar Alojzija in Lamberšek Ivan.

Na občnem zboru je bila sprejeta resolucija, katero je sprejela JSZ na svojem sestanku in ravnotako tudi dopis na trdiko Remec. Občni zbor je pozdravil skupno akcijo obeh organizacij v zaščito delavskih interesov pri podjetju Remec na Duplici.

Pri slučajnostih so se obravnavala različna društvena vprašanja, nakar je predsednik tov. Gruden zaključil lepo uspeli občni zbor in izrazil svoje zadovoljstvo nad sijajno udeležbo.

Podružnici moramo k lepemu občnemu zboru le čestitati.

Požar v tovarni »Remec & Co.« na Duplici. Dne 16. januarja 1935 ob 1/2 2. uri zjutraj je prebudil mirno speče v okolihu tovarne se nahajajoče ljudi glas tovarniške sirene in skoraj ob enem glas gasilskega roga prostovoljne gasilske čete na Duplici.

Ker so skoraj vsi delavci, člani čete, tovarniški delavci omenjene tovarne stanujoči v tovarniških hišah, so bili takoj na mestu s svojo izvrstno motorno brizgalno in takoj pričeli z gašenjem ter z nadčloveškim naporom in življenjsko nevarnostjo omejili ogenj in tako rešili uničenja več milijonsko vrednost tovarne, obenem pa rešili kruh nad 200 delavcem in delavkam.

Kot se domneva, je nastal požar v ventilacijski napravi, v katere je zašla iskra izpod parnega kotla, ter se od tam razširil v 25 metrov visok leseni stolp, v katerega je dovajal ventilator žaganje in prah od strojev.

Stolp, ki je ves iz lesa, je bil takoj v plamenih, ker je stal stolp med dvema tovarniškima poslopjema, na podstrešjih katerih se nahajajo skladišča sestavnih delov stolov, furnirja in drugega lesa, poleg tega je bil stolp oddaljen od omenjenih poslopjij komaj dva metra, vsled tega je bila nevarnost, da se razširi ogenj na ta poslopja in da pogori vsa tovarna.

Po dvernem napornem gašenju se je posrečilo vrlim dupliškim gasilcem, katerim je prišla pomagat tudi prostovoljna gasilska četa iz Homca, pogasiti ogenj in s tem preprečiti veliko nesrečo.

Omeniti moram, da je izmed 25 gasilcev dupliške čete, ki so sodelovali pri gašenju, 22 članov naše podružnice, katerim se ima v prvi vrsti zahvaliti delavstvo omenjene tovarne, da ima še nadalje skromen zaslužek.

Ob tej priliki je prostovoljna gasilska četa na Duplici ponovno dokazala in potrdila svoj sloves, da je ena najboljših in najpožrtvovalnejših gasilskih čet kamniške gasilske župe.

Ljubljana

Občni zbor ljubljanske podružnice NSZ.

V ponedeljek, dne 4. februarja 1935 se je vršil I. redni občni zbor podružnice Narodne strokovne zveze v Ljubljani v dvorani OUZD. Občnega zbora se je udeležilo nad 150 članov organizacije, kar je dokaz, da se podružnica v Ljubljani razvija v eno naših najboljših postojank. Predsednik podružnice, tov. Varšek v svojem poročilu ugotavlja delo in napredek v podružnici in konstatira, da je v vseh večjih ljubljanskih obratih članstvo naše organizacije razveseljivo poraslo. Predvsem ugotavlja velik napredek organiziranih naših tovarišev v Strojnih tovarnah in livarnah, kjer se je organizacija v tej največji marksistični trdnjavi posrečilo dobiti dva zaupnika in kjer članstvo še vedno stalno narašča. Poročilo

predsednika tov. Varška je občni zbor vzel z velikim zadovoljstvom na znanje.

Tov. Juvan France v izčrpnem tajniškem poročilu daje pregled celotnega poslovanja organizacije v pretečenem poslovnem letu.

Tov. Orehek Lojze poda blagajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da je organizacija tudi v finančnem oziru uspešna.

Tov. Ambrožič kot računski preglednik poda poročilo, da je s tov. Bradačem pregledal poslovanje blagajne in našel blagajniške knjige in račune v popolnem redu. Zato predlaga tov. blagajniku in vsemu odboru absolutorij, katerega je občni zbor z odobravanjem sprejel.

Nato se je oglasil k besedi predsednik NSZ, tov. Juvan Rudolf, kateri v svojem govoru ugotavlja, da je delo vseh naših podružnic v pretečenem letu bilo nadvse zadovoljivo, kar pričajo izredno dobro uspeli občni zbori vseh naših podružnic. Z zadovoljstvom ugotavlja, da se je tudi ljubljanska podružnica priključila v vrsto naših najboljših in najdelavnejših podružnic. V zaključku svojega govora poziva vse navzoče, da kljub težkim časom nacionalno delavstvo ne bo onemoglo, ampak da se bo še z večjim uspehom oklenilo svoje organizacije.

Soglasno in z odobravanjem je bil za prihodnje poslovno leto izvoljen naslednji odbor:

Za predsednika tov. Varšek, za I. podpredsednika tov. Sattler, za II. podpredsednika tov. Šimenc, v odbor pa tov. Juvan France, Orehek, Snój, Turšič, Lazar, Čuporla, Jančarjeva, Bužga in Loboda. Za računskega preglednika tov. Ambrožič in Bradač. Za namestnika računskih preglednikov tov. Pleško in Mihelič.

Po volitvah se je razpravljalo o raznih organizacijskih vprašanjih, nakar je tov. Varšek zaključil občni zbor s pozivom, da vse članstvo v organizaciji s podvojeno silo dela na tem, da se bo naš pokret razvil tudi na vso bližnjo okolico Ljubljane.

Podružnica NSZ v Ljubljani. Prihodnja odborova seja se bo vršila dne 1. marca t. l. ob 18. uri v prostorih NSZ. Prosimo vse tov. odbornike, da se seje točno in polnoštevilno udeležijo.

Knjižnici Delavske zbornice v Ljubljani in Mariboru sta v l. 1934. zopet napredovali. Ljubljanska knjižnica je izposodila 52.253 knjig, to je 1.716 več nego v prejšnjem letu, mariborska pa 35.009, to je 3.885 več napram prejšnjemu letu. Promet v obeh knjižnicah še vedno raste. Tako je ljubljanska knjižnica v letošnjem januarju izposodila 5.608, mariborska pa 3.631 knjig. Knjižnici stalno nakupujeta nove knjige v vseh jezikih tako, da je vedno na razpolago vsa dobra in najmodernejša literatura za vse okuse. Knjige se izposojajo tudi na deželo. Knjižnici sta radi bogate izbiere knjig postali tako splošno znani in priljubljeni, da ju obiskujejo vsi najrazličnejši stanovni. Mi želimo predvsem, da bi ju še v večji meri obiskovali tisti, ki sta jim v prvi vrsti namenjeni, to so — delavci in nameščenci. Pri tem opozarjamo še na to, da imajo brezposelni ob že itak nizki izposojnini še 50 % popusta. V ljubljanski knjižnici dobe delavci tudi legitimacije za polovične karte v opernem in dramskem gledališču.

Gibanje tramvajskih uslužbencev. Društvo uslužbencev ECZ je imelo svoj redni občni zbor dne 5. marca. Izvoljen je bil večinoma nov odbor s tov. Stržinarjem na čelu. Soglasen sklep je bil, da se društvo, kljub temu, da nekateri ustanavljajo nekakšno »brezbarvno« stanovsko organizacijo, ne bo razšlo, temveč bo nadaljevalo s svojim delom. V preteklem letu je pokazalo prav lepe uspehe in vse kaže, da bodo v novem poslovnem letu še boljši.

Strojne tovarne. Odsek kovinarjev ljubljanske podružnice NSZ, v katerem so skoraj samo delavci iz naše tovarne, lepo deluje. Vsak terek ima redne sestanke, na katerih se obravnavajo vsa vprašanja, ki se nanašajo na naše delavstvo. V tovarni sami izredno lepo napredujemo in ni več daleč čas, ko bodo nekdanji vsemogočni marksistični tirani kmalu v taki manjšini, da bodo ob prvem močnejšem južnem vetru popolnoma in za večno izginili.

Maribor

Občni zbor podružnice NSZ v Mariboru. Po nekajmesečnem komisarjatu se je pri nas na poziv centrale dne 27. januarja vršil občni zbor, kateremu je predsedoval delegat centrale tov. Rudolf Juvan iz Ljubljane. Občni zbor se je izvršil v najlepšem redu. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik tov. Ra-

dolič Josip, podpredsednik tov. Fras Karol, tajnik tov. Tekavec Josip, blagajnik tov. Kodrič Franjo, odborniki: tov. Mikec Franjo, tov. Vrabl Josip, tov. Klemenčič Franjo, tov. Mahovne Anica, tov. Felc Leopoldina, tov. Saje Slavko, namestnika: tov. Maček Ivan in tov. Dervarič Štefan. V nadzornem odboru so tovariši: dr. Jančič Ivan, mr. ph. Maver Ciril, Brandner Anton in Stibilj Jože.

Volitve obratnih zaupnikov v mariborskih obratih. Pri letošnjih volitvah obratnih zaupnikov je NSZ v Mariboru izredno lepo napredovala, čeprav ni povsod postavila svoje liste. Od lanskih 34 zaupnikov smo letos porastli na 56. Rezultat je sledeč: »Stora« NSZ 3, marksisti 0, Tekstilna tovarna Rosner Marko NSZ 6, marksisti 0, Mariborska livarna in tvornica kovin NSZ 1, marksisti 2, Mestno avtobusno podjetje NSZ 3, marksisti 0, Mestna plinarna NSZ 1, marksisti 2, »Karo« Roglič Dragotin NSZ 1, marksisti 2, Nabavljalna zadruga drž. žel. NSZ 3, marksisti 0, »Jugotekstil« d. z. o. z. NSZ 3, marksisti 3, »Kovina« Tezno NSZ 2, marksisti 3 (z 2 glasovoma večine), Splošna stavbna družba NSZ 5, marksisti 0, Hutter in drug — tovarna za klot NSZ 1, maksisti 5, Delavnica drž. železnice NSZ 6, marksisti 0, Tekstilna tovarna Bren NSZ 3, marksisti 0, »Teksta« d. d. Tezno NSZ 3, marksisti 2, Nabavljalna zadruga drž. nameščencev NSZ 4, marksisti 0, Mariborska tekstilna tovarna NSZ 6, marksisti 0, »Zlatorog« NSZ 0, marksisti 3, Doctor in drug NSZ 3, marksisti 13, nameščenci pri Doctor in drug nac. 3, marksisti 0. Nacionalnih list ni bilo v sledečih podjetjih: Tov. Freund Viljem, Pogrebni zavod mestne občine, Kemična tovarna »Union«, Barvarna Thoma Karol, Tekstilna tovarna Ehrlich Avgust, Tekstilna tovarna Zelenska, Umetni mlin Rosenberg Josip, Mestno električno podjetje.

Mežica

Naši rudarji so zborovali. V nedeljo 27. januarja so zborovali naši rudarji v Mežici. Naša tamkajšnja podružnica je imela svoj redni občni zbor, katerega je vodil predsednik tov. Ivan Capuder, ki je pozdravil zborovalce in zastopnika centrale tov. Kravosa. Podal je nato predsedniško poročilo, v katerem še je dotaknil tragične smrti velikega kralja, kateremu so zborovalci izkazali poslednjo čast. Predsednik je v svojem poročilu podal lep pregled delovanja podružnice, katerega je izpopolnil tajnik tov. Kert Avgust z lepim tajniškim poročilom. Tudi blagajnik tov. Dretnik Emerik se je postavil s svojim poročilom, med tem ko je član nadzor. tov. Lesnik Alojzij poročal, da je pri pregledu našla kontrola blagajniške knjige v redu in predlagal absolutorij. Vsa poročila so bila soglasno in z odobravanjem sprejeta in blagajniku je bil izglasovan absolutorij.

Zastopnik centrale tov. Kravos je poročal v imenu centrale o beograjski anketi in o drugih važnih delavskih vprašanjih ter o pokretu nacionalnega delavstva. Tudi njegovo poročilo so zborovalci vzeli z odobravanjem na znanje.

Na občnem zboru je bil izvoljen naslednji novi odbor: predsednik Ivan Capuder, podpredsednik Martin Sekavčnik, tajnik Miloš Mlakar, njegov namestnik Franc Osojnik, blagajnik Martin Serno, njegov namestnik Andrej Jež, odborniki: Mirko Stopar, Filip Prapar, Joško Vehovec, namestniki: Ivan Dlopst, Rudolf Prapar in Rudolf Obreza, nadzorstvo: Anton Kos in Gvido Zvonar, pomožni blagajniki: Franc Šek, Lovrenc Škudnik in Alojz Lesnik.

Pri slučajnostih se je razpravljalo o delegatskem zboru NSZ in romanju na grob kralja Aleksandra ter o drugih društvenih zadevah. Občni zbor, ki je pokazal velik razmah naše misli v Mežiški dolini, je zaključil predsednik tov. Ivan Capuder z apelom na članstvo, naj se še bolj strne okrog podružnice v Mežici.

Rečica pri Laškem

Dotok tujih delavcev. V delokrogu naše občine Sv. Krištof se dogajajo slučajji, da se posamezni funkcionarji občine poslužujejo posameznih delavskih moči v svoje lastne namene z motivacijo, da jim bodo po izvršenih delih preskrbeli službo pri rudniku. Ker se je

to dogodilo že v več primerih, priporočamo vodstvu rudnika, da na slična priporočila ne naseda. Žalostno je pri tem dejstvo, da ravno funkcionarji občine večajo dotok tujih delavcev v občino, med tem so pa domačini brez posla.

Rimske toplice

Režijske karte železniških upokojenecv. Vsem onim železniškim upokojenecem, ki so se obrnili na nas s prošnjo za pojasnilo glede vrnitve režijskih kart upokojenecem sporočamo, da smo se v tem pogledu obrnili na merodajno mesto in prejeli odgovor, da notica v »Jutru« ne odgovarja resnici, ker se še vedno vodi borba, da se upokojenecem režijske karte čimprej vrnejo. Narodna strokovna zveza kot je, bo še v bodoče v tem pogledu storila svojo dolžnost, da se upravičeni zahtevi upokojenih železničarjev čimprej ugoti.

Senovo

Občni zbor. Občni zbor podružnice NSZ v Senovem pri Rajhenburgu se je vršil dne 3. februarja. Na njem je poročal tov. Jaka Štruc iz Trbovelj o beograjski anketi in o položaju rudarjev. V dvehurnem govoru je točno orisal stanje, v katerem se nahajamo. Za svoja temeljita in vseskozi stvarna izvajanja je žel zaslužen pohvalo. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik tov. Strman F., podpredsednik tov. Šuh Martin, tajnik tov. Vojtkovski F., blagajnik tov. Guček Miroslav. V odboru pa so tovariši: Bračun Alojz, Hajdenik Jože, Marok Štefan, Jurgec Ivan, Poznic Ignac, Vrečko Fr., Zupanc Viki in Dular Leopold. Več tovarišev je bilo še izvoljenih kot namestniki in pa v nadzorni odbor.

Slovenjgradec

Ustanovni občni zbor podružnice. V nedeljo, dne 24. februarja 1935 se je vršil v Slovenjgradu ustanovni občni zbor podružnice NSZ v prostorih Narodnega doma. Udeležba slovenjgraškega delavstva je pričala, da si je delavstvo zaželelo biti organizirano in zato je pristopilo v tako velikem številu v vrste nacionalnega delavstva. Nad 70 udeležencev, kateri so tudi takoj pristopili k podružnici NSZ, dokazujejo, da je delegat centralnega odbora NSZ, tov. Juvan France, pravilno tolmačil potrebo in pomen strokovne organizacije, ker je le v močni strokovni organizaciji mogoče doseči izboljšanje življenjskih pogojev, v katerih živi danes naše delavstvo. Občni zbor je vodil predsednik pripravljalnega odbora, tov. Zupančič, kateri je bil na občnem zboru tudi soglasno izvoljen za I. predsednika podružnice. V odbor pa so bili izvoljeni najjalnejši tovariši in tovarišice. Navzoče delavstvo je izrazilo željo, da bi se z vsemi večjimi podjetji v Slovenjgradu sklenile kolektivne pogodbe in tako uredile delavne razmere v zadovoljstvo vseh. Po zaključku občnega zbora so se vršili razgovori o bodočem delu podružnice in se je članstvo nato z zadovoljstvom razšlo. Vrlim Slovenjgradčanom želi centralni odbor kar največjega ramaha in pričakuje, da se bo še vse ostalo delavstvo priključilo naši organizaciji.

Šmarjeta pri Rimskih toplicah

Sestanek za ustanovitev nove podružnice NSZ. V nedeljo, dne 27. jan. t. l. se je vršil sestanek interesentov za ustanovitev nove podružnice Narodne strokovne zveze pri g. Purgu v Šmarjeti. Sestanka se je udeležilo lepo število zavodnih delavcev, ki uvidevajo, da je edino upanje za izboljšanje delavskega položaja v organizaciji Narodne strokovne zveze. Na sestanku so poročali tovariši: Lubej, Golob in Kapla. Po poročilih se je izvolil sledeči pripravljalni odbor: Dernovšek Franc, predsednik; Lubej Ignac, podpredsednik; Kajtna Ignac, blagajnik; odbor: Pajk Jernej, Androjna Karl, Štor Karl, Hohkraut Ferdo. Odbor si je nadel nalogo, da si pripravi čim prej teren za sklicanje ustanovnega občnega zbora nove podružnice. Podružnica bo obsegala sledeče kraje: Rimske Toplice, Šmarjeta, Ogeče, Senožete, Strensko, Sevice, Globoko in Gračnica s tovarno podpetnikov. Vsem delavcem tovarišem se priporoča, da v lastnem interesu polnoštevilno pristopijo k novi podružnici.

Novi most. Prepotrebni most preko Savinje je dograjen, pod vestnim nad-

zorstvom g. viš. insp. Kokalja in predan prometu. S tem se je stara želja vseh prebivalcev v okolici izpolnila. Prebivalstvo je hvaležno vsem onim činiteljem, ki so pripomogli, da je prišla Šmarjeta do mosta.

Tržič

Občni zbor. Naša mlada podružnica je imela svoj redni letni občni zbor dne 27. januarja v Sokolskem domu. Kot delegat centrale se je istega udeležil tov. Bučar iz Ljubljane, ki nam je v izčrpnih besedah orisal najbolj pereča socialna politična vprašanja ter tudi poglede, ki jih ima vodstvo NSZ do vprašanja brezposelnosti, zakona o minimalnih mezdah itd. Pri volitvah je bil izvoljen skoraj ves stari odbor s tov. Venciom Krištofkom na čelu.

Zabukovica

Občni zbor podružnice NSZ. V nedeljo 17. t. m. se je vršil v Zabukovci občni zbor podružnice NSZ. Občni zbor ni bil ravno najbolje obiskan, ker je bilo precej članov v službi, nekaj pa v Velenju. Občni zbor je vodil tov. Jakob Uranjek, ki je pozdravil zborovalce in zastopnika centrale tov. Kravosa. Podal je tudi poročilo odbora, ki je bilo vzeto z odobravanjem na znanje. V daljšem govoru je delegat centrale tov. Kravos orisal položaj delavstva in poročal tudi o anketi, ki se je vršila v Beogradu. Njegovo poročilo so vzeli zborovalci z odobravanjem na znanje. Pri volitvah se je izvolil naslednji novi odbor: Jakob Uranjek, predsednik; Anton Bevc, podpredsednik; Tomaž Kolar, tajnik; Franc Laharnar, blagajnik; odborniki: Franc Vrhovnik, Matevž Oblak, Anton Jablanšek, Vinko Vočko in Edi Gojzničkar; preglednika računov: Karl Kovač in Žohar Jože. Podružnica je z občnim zborom pokazala, da je resno na delu in da se ji morajo priključiti vsi nacionalno zavedni delavci.

Ali ne bo konec fašistov? Marksisti kar ne morejo nehati s tem, da očitajo našim članom fašizem, četudi so sami uverjeni, da smo od fašizma prav daleč. Pred kratkim se je neki tak zagrižen marksist v Zabukovci spozabil in nahučil našega člana s »prekleti fašist«. Za to psovko bo dajal seveda odgovor in bo poučen, da ne gre zmerjati sodelavca na tak način. Prav bi pa bilo, da voditelji poučijo svoje člane, da ne bodo nepotrebno razmetavali denarja za kazni. Naši člani so se namreč odločili, da bodo vsakogar brez pardona tirali pred sodišče, da bodo tamkaj dokazali, kdo je fašist. Mi dajemo našim članom prav, nasprotnike pa o tem opozarjamo, da ne bo potem zamere.

Žiri

Občni zbor podružnice NSZ v Žirih se je vršil dne 26. januarja zvečer v Sokolskem domu. Po podanih izčrpnih poročilih funkcionarjev je poročal delegat centrale tov. Vekoslav Bučar o beograjski anketi, ki je razpravljala o vprašanju zakona o minimalnih mezdah, o obdavčitvi delavskih mezd in o brezposelnosti v naši državi. Njegova izvajanja in njegovi pogledi na poedina vprašanja so vsi navzoči navdušeno odobraval. Nato so se vršile volitve novega odbora, ki je sledeč: predsednik tov. Bogataj Ivan, podpredsednik tov. Kavčič Franc, tajnik tov. Vinko Žakelj, blagajnik tov. Jesenko Franc, odborniki: tov. Močnik Peter in tov. Tušek Franc, revizorja tovariša Bogataj Anton in Sedej Ivan. Pri slučajnostih se je razpravljalo o razmerah žirovskega delavstva, pri čemer je bilo storjenih več važnih sklepov.

Predavanje in javen shod. Naša podružnica je zaprosila centralo NSZ, da bi priredila v Žirih javno predavanje in javen shod. Kakor nam poročajo, se bo vršilo javno predavanje dne 18. marca zvečer. Predaval bo g. dr. Julij Felaher, predsednik Kluba koroških Slovencev v Ljubljani o koroških Slovcih na podlagi skioptičnih slik. Drugi dan, t. j. na Jožefovo pa bo velik javen shod, na katerem bosta poročala o aktualnih vprašanjih tov. Juvan Rudolf, centralni predsednik NSZ in tov. Vekoslav Bučar, strokovni tajnik NSZ.